Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

10. juuli 2014*

EAGGF — Tagatisrahastu — EAGF ja EAFRD — Rahastamisest välja jäetud kulud — Kuivatatud viinamarjad — Vein — Kreeka Vabariigi tehtud kulutused — Erifinantskorrektsioon — Arvutusmeetod — Raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse laad — Seos liidu rahastatud kulutustega

Kohtuasjas T-376/12,

Kreeka Vabariik, keda esindas I. Chalkias, E. Leftheriotou ja S. Papaïoannou, esindajad,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: D. Triantafyllou ja H. Tserepa-Lacombe,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 22. juuni 2012. aasta rakendusotsus 2012/336/EL, mille kohaselt Euroopa Liidu rahastamine ei kata teatavaid kulutusi, mida liikmesriigid on teinud Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastu, Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) raames (ELT L 165, lk 83), osas, mis puudutab Kreeka Vabariigi kulutusi kuivatatud viinamarjade sektoris majandusaastatel 2007, 2008 ja 2009 ning veinisektoris,

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: esimees A. Dittrich, kohtunikud J. Schwarcz (ettekandja) ja V. Tomljenović,

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. jaanuari 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse [1]

[…]

* Kohtumenetluse keel: kreeka.

1 — Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist Üldkohus peab otstarbekaks.

Menetlus ja poolte nõuded

22 Hageja esitas 21. augustil 2012 Üldkohtu kantseleisse hagi käesoleva asja algatamiseks.

23 Kreeka Vabariik palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus teda puudutavas osas;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

24 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagiavaldus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja Kreeka Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

[…]

1. 1. 3. *Korrektsioon kulutustele veinisektoris*

150 Kreeka Vabariik esitab veinisektoris tehtud korrektsiooni vastu neli väidet. Hagi kolmanda väite kohaselt määras komisjon finantskorrektsiooni kulude suhtes, mis kanti enam kui 24 kuud varem, rikkudes sellega õiguskindluse põhimõtet, nõrgendas kaitseõigusi ja hageja õigust saada ära kuulatud. Neljandas väites käsitleb hageja faktiviga, et maatükkide seadustamine ei olnud kooskõlas nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999 veinituru ühise korralduse kohta (EÜT L 179, lk 1; ELT eriväljaanne 3/26, lk 25) artikli 2 lõikega 3. Viies väide puudutab asjaolu, et määratud finantskorrektsioon ja selle arvutusmeetod on vastuolus määruse nr 1290/2005 artikliga 31 ja suunistega ning viib ebaproportsionaalsete tulemusteni. Kuues väide puudutab faktiviga seadustatud kogupindala ja istutusõiguste keskmise väärtuse kindlaksmääramisel, ebapiisavat põhjendamist ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

Komisjoni talituste seisukoht haldusmenetluse lõpus

151 Oma lõppseisukohas 12. märtsil 2012 määras komisjon Kreeka Vabariigile erikorrektsiooni 21 336 120 eurot, vähendades summat, mis oli 26. augusti 2010. aasta ametlikus teates pakutud.

152 Mis puutub erikorrektsiooni põhjendatusse, siis koondaruandest selgub, et enne 1. septembrit 1998 ebaseaduslikult istutatud viinapuude seadustamine Kreeka Vabariigi poolt määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 punkti a alusel ei olnud õigusnormiga kooskõlas (koondaruande punkt 7.2.1). Kuna puudus toimiv istandusregister, ei saadud ebaseaduslike istanduste seadustamistaotlusi töödelda nii, et oleks antud vastavalt määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõikele 3 kontrolliks ja seadustamiseks vajalikud tagatised; nimelt ei tõendanud Kreeka ametiasutused, et need istandused vastasid maatükkidele, millelt tootja või tema õiguseellased olid viinapuud välja juurinud, olles esitanud seadustamise taotluse, et varasema väljajuurimise tulemusena ei olnud liidu või siseriikliku õiguse alusel juba hüvitist makstud ning et nende väljajuurimistega seotud istutamisõigusi ei olnud seadustamistaotluse esitanud tootjad müünud või üle andnud (koondaruande punkt 7.2.1).

153 Mis puutub korrektsiooni arvutusmeetodisse, siis selgub lõpparuandest, et arvestades eelkõige seda, et tuvastatud rikkumiste tõttu tekkinud rahalist kahju on võimatu täpselt välja arvutada, arvutas komisjon välja nõukogu 29. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 479/2008, mis käsitleb veinituru ühist

korraldust ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1493/1999, (EÜ) nr 1782/2003, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 3/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2392/86 ja (EÜ) nr 1493/1999 (ELT L 148, lk 1), artikli 86 lõigetes 1 ja 2 ette nähtud tasuga võrdväärse summa ehk tasu, mis vastab asjaomase piirkonna vastava istutusõiguse vähemalt kahekordsele keskmisele väärtusele (lõpparuande punkt 7.2.3). Nende sätete alusel jõudis komisjon järeldusele, et määruse nr 479/2008 artikli 86 lõikes 1 ette nähtud seadustamine oli teatud juhtudel asendatud raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlusega, eriti seadustamiste puhul, mille Kreeka ametiasutused tegid määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel, mida komisjon pidas nende sätetega vastuolus olevaks (lõpparuande punkt 7.2.3). Komisjon oli seisukohal, et istutusõiguste väärtusel põhinev meetod oli sobiv selle finantskorrektsiooni arvutamiseks, mis oli põhjendatud arvestades pidevat ohtu fondile ebaseaduslike maksete tõttu, mis tulenesid sellest, et maatükke ei seadustatud, nagu on ette nähtud määruse nr 479/2008 artiklis 86 (lõpparuande punkt 7.2.3).

154 Kõigepealt tuleb analüüsida hagi viiendat väidet, et määratud finantskorrektsioon ja selle arvutusmeetod on vastuolus määruse nr 1290/2005 artikliga 31 ja suunistega ning viib ebaproportsionaalsete tulemusteni, kuna Kreeka Vabariik vaidlustab õigusliku aluse, millest lähtudes finantskorrektsioon välja arvutati.

Poolte argumendid

155 Kreeka Vabariik väidab, et arvutades määratud korrektsiooni välja, kohaldades analoogia alusel määruse nr 479/2008 artikli 86 lõikeid 1 ja 2, toimis komisjon meelevaldselt, põhjendamatult ning vastuolus määruse nr 1290/2005 artikliga 31 ja suunistega. Kuigi komisjonil on viimati nimetatud artikli kohaselt õigus jätta teatud summad liidu rahastamisest välja, ei saa neid seadustamisi, mis ei ole määruse nr1493/1999 artikli 2 lõike 3 punktiga a kooskõlas, käsitada kulutustena, mis on fondist rahastatud liidu sellised õigusnorme rikkudes, mille tagajärjeks võib raamatupidamisarvestuse kontrollimise käigus olla korrektsiooni määramine. Määruse nr 1290/2005 artikli 31 alusel võib määrata vaid sellise korrektsiooni, mis on arvutatud fondist rahastatavatele kulutustele kohaldatava ühtse määra alusel, analoogia alusel määruse nr 479/2008 artiklit 86 kohaldades arvutamist ei ole ette nähtud üheski õigusaktis, mis käsitleb raamatupidamisarvestuse kontrollimist, ega ka viimati nimetatud määruses.

156 Veel väidab Kreeka Vabariik, et korrektsioon ei seondu ei võtmekontrolli ega teisese kontrolli puudumisega ega kulutustega, mis oleks fondist rahastatud liidu õigusnormide vastaselt ega ka fondile liikmesriigi kontrolli puudumise tõttu tekkinud kahjuga. Lisaks ei kata määruse nr 479/2008 artiklis 86 ette nähtud tasu liikmesriigi kulusid seadustamisel ega saa vastata kahjule, mis on fondile tekkinud selle tõttu, et ebaseaduslikud istandused oleks seadustatud vastuolus määruse nr 1493/1999 sätetega. Lõpuks leiab Kreeka Vabariik, et korrektsioon on ebaproportsionaalne.

157 Komisjon möönab, et määratud korrektsiooni arvutusmeetodit ei ole ette nähtud, kuid kinnitab, et raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlus võib vastavalt määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teisele lõigule asendada ebaseaduslike istanduste seadustamise menetluse, kui seda tehtud ei ole. Selles artiklis ette nähtud tasu ei ole mõeldud katma halduskulusid, mida liikmesriik ebaseaduslike istanduste hilinenud seadustamise tõttu kannab, vaid seondub istutusõiguse väärtusega, nagu nimetatud artiklis märgitud.

158 Komisjon on seisukohal, et seadustamata maatükid tekitavad nende ebaseaduslikkuse tõttu ühisele põllumajanduspoliitikale kulutusi, mis tulenevad püsivast ohust, et fond teeb alusetuid makseid, millel on majanduslikud tagajärjed, mida on võimatu täpselt välja arvutada. Seega on istutusõiguste väärtusel põhinev finantskorrektsiooni arvutusmeetod asjakohane ning ei meelevaldne ega õigustamatu. See lähtub määrusest nr 479/2008, kuna ühtne määr fondi kahju hüvitamiseks võib põhineda istutusõiguste väärtusel, mida kasutatakse seadustamise tasu arvutamisel. Komisjon märgib veel, et kuna neid abisummasid, mida tulevikus makstakse, ei olnud teada, ei saanud ta rakendada oma tavapärast praktikat ühtse määraga finantskorrektsioonide valdkonnas ning sai tugineda vaid istutusõiguste

väärtusele. Lisaks oli määruse nr 479/2008 artikli 86 kohaldamisel eelis seadustada asjaomased viinapuud samamoodi nagu seadustamise tasu makstes, sest viinamarjakasvatajad saavad seejärel abi kasutada.

Üldkohtu hinnang

159 Sissejuhatuseks tuleb meelde tuletada sätted, mille alusel komisjon määras erifinantskorrektsiooni Kreeka Vabariigile põhjusel, et enne 1. septembrit 1998 ebaseaduslikult istutatud viinapuude seadustamine määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 punkti a alusel ei olnud õigusnormiga kooskõlas.

160 Määruse nr 1493/1999 (muudetud määrusega nr 479/2008) artikli 2 lõiked 2 ja 3 sätestavad:

„2. Viinamarju, mis on saadud piirkondadest:

a) kuhu viinapuud olid istutatud enne 1. septembrit 1998

ja

b) millest saadud toodangut tohib vastavalt määruse (EMÜ) nr 822/87 artikli 6 lõikele 3 või artikli 7 lõikele 4 realiseerida üksnes destilleerimise teel,

ei tohi kasutada turustatavate veinide valmistamiseks. Sellistest viinamarjadest valmistatud tooteid võib ringlusse lasta ainult destilleerimiseks. Neid tooteid ei tohi kasutada alkoholi valmistamiseks, mille tegelik alkoholisisaldus on 80 mahuprotsenti või vähem.

3. Kui liikmesriik on koostanud veinitootmisvõimaluste ülevaate vastavalt artiklile 16, võib ta teha erandi käesoleva artikli lõikest 2. Erandi tegemise õigus antakse kuni 31. juulini 2008 ja sellega antakse asjaomastele piirkondadele turustatava veini tootmiseks luba.

Erandit lubatakse:

a) kui kõnealune tootja on varem teised viinapuud puhassaagi seisukohalt võrdselt alalt välja juurinud, välja arvatud juhul, kui kõnealune viinamarjakasvataja on ühenduse või siseriiklike õigusaktide alusel saanud lisatasu sellelt alalt viinamarjade väljajuurimise eest;

[…]”

161 Määruse nr 479/2008 artikli 86 lõiked 1 ja 2 näevad ette:

„1. Tootjad seadustavad tasu maksmisega enne 1. septembrit 1998 ilma vastava istutusõiguseta rajatud viinamarjakasvatusalad vajaduse korral hiljemalt 31. detsembriks 2009.

Raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlusi mõjutamata ei kohaldata esimest lõiku määruse […] nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel seadustatud alade suhtes.

2. Lõikes 1 osutatud tasu määravad kindlaks liikmesriigid. Kõnealune tasu vastab asjaomase piirkonna vastava istutusõiguse vähemalt kahekordsele keskmisele väärtusele.”

162 Nagu ilmneb eespool punktist 158, leidis komisjon, et raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse käigus oli tal õigus määrata erifinantskorrektsioon, mis on võrdne määruse nr 479/2008 artikli 86 lõikes 1 ette nähtud tasuga, mille maksmisel võisid tootjad seadustada ilma vastava istutusõiguseta rajatud viinamarjakasvatusalad.

163 Edasi tuleb meenutada kohtupraktikat, mille kohaselt on selle raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlus, mille liikmesriigid on esitanud seoses fondidest rahastatavate kuludega, kantud eelkõige eesmärgist tuvastada tegelikud kulud ja nende kulude seaduslikkus (vt Euroopa Kohtu 7. veebruari 1979. aasta otsus liidetud kohtuasjades 15/76 ja 16/76: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1979, lk 321, punkt 28; 11. jaanuari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-247/98: Kreeka *vs.* komisjon, EKL 2001, lk I-1, punkt 13, ja 19. septembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-377/99: Saksamaa *vs.* komisjon, EKL 2002, lk I-7421, punkt 51). Lisaks on komisjonil vastavuse kontrolli menetluses kohustus kohaldada finantskorrektsiooni, kui kulutused, mille rahastamist taotletakse, ei ole tehtud liidu õigusnormide kohaselt; sellise korrektsiooni eesmärk on välistada olukord, kus fondide kanda jäetakse summad, mida ei ole kasutatud kõnealuste liidu õigusnormidega taotletava eesmärgi rahastamiseks (Euroopa Kohtu 11. jaanuar 2001. aasta otsus eespool viidatud kohtuasjas Kreeka *vs.* komisjon, punkt 14, ja 9. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-332/01, Kreeka *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-7699, punkt 63).

164 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 1290/2005 artikli 31 lõige 1, mis kordab sisuliselt määruse nr 1258/99 artikli 7 lõiget 4, näeb ette, et kui komisjon vastavuse kontrollimisel leiab, et artikli 3 lõikes 1 ja artiklis 4 näidatud kulud on tehtud liidu õigusnorme rikkudes, teeb ta otsuse liidu rahastamisest välja jäetavate summade kohta. Määruse nr 1290/2005 artikli 3 lõikes 1 ja artiklis 4 on loetletud kulud, mida rahastavad liikmesriikide ja liidu halduskoostöö korras vastavalt EAGF ja EAFRD.

165 Lisaks tuleb märkida, et määruse nr 1290/2005 põhjendustes 24 ja 26 on rõhutatud tingimust, et liikmesriikide kantud kulud oleksid liidu õigusega kooskõlas ning käsitleb ühelt poolt komisjoni pädevust selle üle otsustada ja teiselt poolt EAGF rahastatud summade tagasinõudmist.

166 Lõpuks määratlevad suunised komisjoni hindamisruumi piirid finantskorrektsioonide määramisel. Juhiste lisast 2, mis käsitleb raamatupidamisarvestuse kontrollimise finantstagajärgi, tuleneb, et selles ette nähtud ühtse korrektsiooni erinevad määrad puudutavad kõik liikmesriikide deklareeritud kulusid.

167 Eespool punktidest 161– 166 tuleneb, et määruse nr 1290/2005 artikli 31 lõikes 1 ette nähtud raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlust ja sellest tulenevaid finantskorrektsioone kohaldatakse ainult siis, kui liikmesriigid on teinud kulutusi ja need kulutused on rahastanud EAGF või EAFRD.

168 Neist kaalutlustest lähtudes tuleb analüüsida hagi viienda väite põhjenduseks esitatud argumente.

169 Kreeka Vabariigi argumentatsiooni sisuks on väide, et määratud korrektsioon on vastuolus määruse nr1290/2005 artikliga 31 ja suunistega, kuna see ei seonduvat fondist rahastatud kulutustega, mistõttu on rikutud liidu õigusnorme.

170 Tuleb tõdeda, et komisjoni määratud erikorrektsiooni tagajärjel pannakse Kreeka Vabariigi kanda selle tasuga võrdne summa, mille määruse nr 479/2008 artikli 86 lõiked 1 ja 2 nägi ette tootjatele, kes soovisid ilma vastava istutusõiguseta viinapuuistandused enne 31. detsembrit 2009 seadustada.

171 Üldkohtul tuleb tõdeda, et määruse nr 479/2008 artiklis 86 ette nähtud tasu eesmärk oli võimaldada seadustada ebaseaduslikult täisistutatud maatükid – mis oleksid võinud tekitada fondile ebaseaduslikke kulutusi – selle kaudu, et asjaomased viinamarjakasvatajad maksavad summa, mis võrdub puudutatud maatüki vastava istutusõiguse vähemalt kahekordsele väärtusega. Nimetatud artiklist 86 ega ühestki muust määruse nr 479/2008 sättest ei tulene sugugi, et liikmesriik peaks seda tasu maksma selle tagajärjel, et fondi poolt rahastatud kulutuste üle teostatav kontroll on olnud puudulik või ebapiisav. Lisaks möönis komisjon korraldavate meetmete menetluse käigus ja kohtuistungil, et ükski määruse nr 479/2008 säte ega mis tahes liidu õigusakt ei näinud ette käesolevas asjas kohaldatud finantskorrektsiooni meetodit.

172 Tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuses kohaldatud finantskorrektsioonil ei ole piisavat seost ühegi fondist rahastatud kulutusega, mis oleks tehtud liidu õigusnorme rikkudes. See korrektsioon põhineb otseselt tasul, mille eesmärk on ebaseaduslike viinamarjaistanduste seadustamise võimaldamine, mis on ette nähtud määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teises lõigus, ning nendel istandustel ei ole mingit seost raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlusega. Sellest tuleneb, et kohtupraktika järgi ei või sellist korrektsiooni raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse raames rakendada (vt eespool punktid 163–167).

173 Erinevad vastuväited, mille komisjon Kreeka Vabariigi argumentatsiooni suhtes esitas, ei võimalda seda järeldust ümber lükata.

174 Esiteks leiab komisjon – mööndes, et määratud korrektsiooni arvutusmeetodit ei ole määruses ette nähtud –, et raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlus võib vastavalt määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teisele lõigule asendada ebaseaduslike istanduste seadustamise menetluse, kui seda tehtud ei ole. Ta on seisukohal, et liidu seadusandja reservatsiooni eespool nimetatud sättes tuleb analüüsida nii, et see annab võimaluse kohaldada raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse käigus määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 esimese lõigu sätteid ja määrata tasu maksmine, mille need liikmesriigile ette näevad, kui tootja ei ole oma ebaseaduslikke istandusi nimetatud tasu makstes seadustanud.

175 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 479/2008 V jaotise, mis käsitleb tootmisvõimsust, I peatüki, mis puudutab ebaseaduslikke istandusi, artikkel 86 näeb ette enne 1. septembrit 1998 istutusõiguseta rajatud istanduste kohustusliku seadustamise, millele varem viitasid määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõiked 2 ja 3. Määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 esimene lõik näeb ette, et tootjad seadustavad oma istandused tasu maksmisega hiljemalt 31. detsembriks 2009. Nimetatud määruse artikli 86 lõike 1 teine lõik näeb ette, et raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlusi mõjutamata ei kohaldata esimest lõiku määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 – mis määruse nr 479/2008 artikli 122 kohaselt kehtis kuni 31. juulini 2008 – alusel seadustatud maatükkide suhtes, määruse nr 479/2008 artikkel 86 jõustus aga 1. augustil 2008.

176 Selles kontekstis tuleb asuda seisukohale, et määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teise lõigu eesmärk on reguleerida nende maatükkide olukorda, mis seadustati määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel, kuna nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teine lõik täpsustab, et selle artikli esimeses lõigus ette nähtud seadustamist ega tasu maksmist nimetatud maatükkide suhtes ei kohaldata, sest need on varem kehtinud korra kohaselt juba seadustatud, ning jätab komisjonile võimaluse teha määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõikes 3 ette nähtud erandi ebaseaduslikust rakendamisest järeldusi raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluses.

177 Komisjoni tõlgendusega – mille kohaselt võib raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlus asendada määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 esimeses lõigus ette nähtud ebaseaduslike istanduste seadustamise menetluse – ei saa nõustuda, kuna raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlus võimaldab üksnes teha järeldusi fondi rahastatud kulutuste osas, mis tekkisid määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel ebaseaduslikult läbi viidud seadustamistest (vt eespool punktid 163–167).

178 Oma vastuses menetlust korraldavatele meetmetele märkis komisjon veel, et määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teine lõik võimaldas muu hulgas lahendada määruse nr 1493/1999 alusel esitatavate nende taotluste probleemi, mis olid jäetud rahuldamata, ning võrdse kohtlemise küsimuse juba analüüsitud taotluste ja määruse nr 479/2008 alusel toimuvate seadustamiste vahel. Esimese punkti kohta tuleb nentida, et ebaseaduslikult istutatud viinapuud, mille seadustamise taotlused jättis Kreeka Vabariik määruse nr 1493/1999 alusel rahuldamata, ei jäänud alates 1. augustist 2008 mitte määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teise lõigu kohaldamisalasse, vaid sama määruse artikli 86 lõike 1 esimese lõigu kohaldamisalasse, kuna ükski säte ei keelanud tootjal taotleda seadustamist selles lõigus ette nähtud tasu maksmisel. Teise punkti puhul ei saa nõustuda sellega, et võrdne kohtlemine viiks

nende tootjate samasuguse kohtlemiseni, kelle ebaseaduslike istanduste seadustamise taotlused olid esitatud eri määruste alusel, mis kehtestasid erinevad seadustamise kriteeriumid, kuna siis ei oleks need tootjad asetatud samasugusesse olukorda.

179 Kui komisjon väitis kohtuistungil, et määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel õigusvastaselt seadustatud istanduste puhul oli ta silmitsi õigusliku lüngaga, siis see väide tuleb tagasi lükata kui täiesti alusetu, kuna määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teine lõik, mille komisjon liiatigi viitas, on just selline säte, mille kaudu võeti nende istanduste olukord arvesse, mille tagajärjel jäeti nende istanduste tõttu fondist kantud kulutused rahastamisest välja.

180 Järelikult tuleb komisjoni esimene vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

181 Teiseks on komisjon seisukohal, et nende õigusvastasuse tõttu seadustamata istandused tekitavad ühisele põllumajanduspoliitikale kulutusi, mis tulenevad pidevast ohust teha alusetuid makseid, mille rahalisi tagajärgi on võimatu täpselt välja arvutada. Seetõttu sobib see finantskorrektsiooni arvutamise meetod, mis põhineb istutusõiguste väärtusel ning pole meelevaldne ega põhjendamatu. Sisuliselt kinnitab komisjon, et ta ei saanud hinnata määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel õigusvastaselt seadustatud istanduste tõttu tekkinud kulutusi ning meetod, mida ta kasutas, on selle raskuse kõrvaldamiseks sobiv.

182 Esiteks tuleb märkida, et oma 18. veebruaril 2009 esitatud kirjalikes seisukohtades mainis komisjon, et määruse nr 1290/2005 artikli 31 alusel võis ta teha ettepaneku jätta liidu rahastamisest välja osa EAGF rahastatud kulutusi. Siiski keskendas ta menetluse selles staadiumis kogu oma tähelepanu enne 1. septembrit 1998 ebaseaduslikult istutatud viinapuudele. Oma seisukohas kirjeldas komisjon lühidalt neid rikkumisi, mis tema hinnangul olid määruse nr 1493/1999 artikli lõikest 3 erandit tehes seadustamismenetluses aset leidnud, kuid ei maininud sõnagi nende kulutuste kontrolli kohta, mis olid ebaseaduslikult istutatud viinapuude tõttu tekkinud ega nende tagajärgedest liidupoolsele rahastamisele.

183 Teiseks selgub 14. septembril 2009 peetud kahepoolse nõupidamise protokollist, et komisjon mainis infonõupidamist, mis toimus veiniturgude ühise korralduse reformi läbirääkimistel, mille tulemusena sõnastati määruse nr 479/2008 artikkel 86 ja mille raames tutvustasid komisjoni talitused oma lähenemist. Ühisnõupidamisest selgub, et kui enne 1. septembrit 1998 ebaseaduslikult istutatud viinapuude seadustamised määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel ei ole liidu õigusega kooskõlas, määratakse finantskorrektsioon määruse nr 479/2008 artikli 86 alusel. Selline lähendamine pidi võimaldama nende istanduste seadustamise, „kuigi mittevastavuse laad mõjutas ebaseaduslike istanduste tuvastamisest alates jätkuvalt veiniturgu". Lisaks selgub sellest protokollist, et komisjon möönis, et korduva korrektsiooni kohaldamine võib pärast 31. detsembrit 2009 viia ebaseaduslikult istutatud viinapuude kohustusliku väljajuurimiseni ning et ta oli püüdnud saavutada Kreeka Vabariigiga oma talituste pakutud lähenemise osas kokkulepet, et „piirduda arutelus" eelkõige sellega, et esitatakse ebaseaduslike istanduste ulatusega seonduvad andmed ja istutusõiguste väärtus, mis on finantskorrektsiooni arvutamise aluseks.

184 Niisiis pakkus komisjon 4. juunil 2009 toimunud kahepoolsel nõupidamisel välja lähenemise, millele ta ootas Kreeka Vabariigi nõusolekut ja mille eesmärk oli teha järeldused määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõikes 3 sätestatud erandi kohaldamisega seotud rikkumistest, määrates nende eest vastutasuna ebaseaduslikult istutatud viinapuude eest summa, mis võrdub määruse nr 479/2008 artikli 86 lõikes 1 ette nähtud tasuga.

185 Kolmandaks jäi komisjon istutusõiguseta viinapuude istutamise keelu rikkumise ja käesolevas asjas määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 liidu õigusega vastuolulise kohaldamise osas oma seisukoha juurde 26. augusti 2010. aasta ametlikus teates. Ta teatas Kreeka Vabariigile, et kavatseb teha määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 alusel ettepaneku määrata vaatamata sellele, et mõju veiniturul jätkus, ühekordse finantskorrektsiooni, mitte korduva. Edasi uuris ta rikkumisi seoses määruse nr 1493/1999

artikli 2 lõikes 3 ette nähtud erandite tegemise õigusvastasusega. Seetõttu keeldus ta sõnaselgelt kaalumast sellise finantskorrektsiooni määramist, mis puudutab fondist rahastatud kulutusi ja nendega seoses teatatud rikkumisi.

186 Neljandaks leidis komisjon koondaruandes, et arvestades eelkõige seda, et määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 rakendamisel tuvastatud rikkumiste tõttu tekkinud rahalist kahju on võimatu täpselt välja arvutada, oli istutusõiguste väärtusel põhinev meetod sobiv selle finantskorrektsiooni arvutamiseks, mis oli põhjendatud arvestades pidevat ohtu fondile ebaseaduslike maksete tõttu, mis tulenesid sellest, et maatükke ei seadustatud ning teatud juhtudel oli määruse nr 479/2008 artikli 86 lõikes 1 ette nähtud seadustamine asendatud raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetlusega (lõpparuande punkt 7.2.3).

187 Samas kui komisjon selgitas, et on võimatu arvutada täpselt välja tuvastatud rikkumiste põhjustatud rahalist mõju, siis tuleb tõdeda, et enne, kui ta saatis 18. veebruari 2009. aasta kirjaliku seisukoha, olid Kreeka ametiasutused saatnud talle andmed, mis võimaldasid iga asjaomase haldusüksuse kohta teada saada määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 rakendamisel seadustatud maatükid. See tõdemus muudab komisjoni argumentatsiooni suhteliseks, kuna vastupidi tema kinnitusele, sai ta talle esitatud andmetele tuginedes paluda Kreeka ametiasutustel määrata haldusüksuste kaupa kindlaks õigusvastaselt seadustatud maatükid ja abi, mis oli veiniturgude ühise korralduse raames nende maatükkide eest makstud, või vähemalt selle raames haldusüksuse kohta makstud abi kogusumma.

188 Eespool punktidest 182–187 tuleneb, et raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse käigus ei püüdnud komisjon hinnata fondist rahastatud tuvastatud rikkumistest tulenevaid kulutusi, kuigi vastupidi tema väitele ei olnud neid kulutusi tingimata võimatu välja arvutada.

189 Seega tuleb komisjoni teine vastuväide tagasi lükata.

190 Kolmandaks väidab komisjon, et istutusõiguste väärtusel põhinev finantskorrektsiooni arvutusmeetod on sobiv, kuna ühtne määr fondi tulevase kahju hüvitamiseks võib põhineda istutusõiguste väärtusel, mida kasutatakse seadustamise tasu arvutamisel. Komisjon märgib veel, et kuna neid abisummasid, mida tulevikus makstakse, ei olnud teada, ei saanud ta rakendada oma tavapärast praktikat ühtse määraga finantskorrektsioonide valdkonnas ning sai tugineda vaid istutusõiguste väärtusele.

191 Esiteks tuleb viidata eespool punktidele 182–187, millest ilmneb, et komisjon ei püüdnud kindlaks määrata nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 punkti a alusel õigusvastaselt seadustatud istanduste tõttu fondile tekkinud kahju summat, kuigi tema käsutuses olid andmed, mis võimaldasid tal seda määruse nr 1290/2005 artikli 31 lõikes 1 ette nähtud raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse raames teha. Lisaks on alusetu argument, et ta ei teadnud, kui palju abi võidakse tulevikus anda, kuna Kreeka Vabariigi esitatud andmete põhjal oli võimalik kindlaks teha maatükid, mille eest oli 18. veebruari 2009 kirjalike seisukohtade esitamisele eelnenud 24 kuu jooksul määruse nr 1290/2005 artikli 31 lõike 4 punkti a alusel ebaseaduslikku abi makstud, mida komisjon pealegi ka kohtuistungil tunnistas.

192 Teiseks tuleb täpsustada, et kui komisjonil oleks tegelikult olnud võimatu määruse nr 1493/1999 artikli 2 lõike 3 alusel õigusvastaselt seadustatud istanduste tõttu fondile tekkinud kahju summat täpselt kindlaks määrata, oleks ta võinud kohaldada suunistes ette nähtud ühtse määraga korrektsioone, võttes arvutamisel iga haldusüksuse kohta aluseks veiniturgude ühise korralduse raames kõigile tootjatele kokku makstud abi ja kohaldades korrektsiooniprotsenti, mida ta oleks pidanud asjakohaseks.

193 Järelikult tuleb komisjoni kolmas vastuväide tagasi lükata.

194 Neljandaks väidab komisjon, et määruse nr 479/2008 artikli 86 kohaldamisel oli eelis seadustada ebaseaduslikult istutatud viinapuud samamoodi nagu seadustamise tasu makstes, sest viinamarjakasvatajad said abi kasutada.

195 See argument on alusetu kahel põhjusel.

196 Kõigepealt tuleb tõdeda, et kuupäeval, mil finantskorrektsioon määrati, nimelt vaidlustatud otsuse tegemise kuupäev 22. juuni 2012, ei olnud enam võimalik ebaseaduslikult istutatud viinapuid määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 alusel seadustada, kuna viimane kuupäev selle meetme kasutamiseks oli nimetatud sättes ette nähtud 31. detsember 2009, mida komisjon pealegi kohtuistungil sõnaselgelt tunnistas.

197 Edasi tuleb märkida, et määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 alusel seadustamine oli võimalik vaid siis, kui tootja maksis asjaomases liikmesriigis ette nähtud tasu. Ükski selle määruse säte ei näe aga ette võimalust seadustada ebaseaduslikult istutatud viinapuid sellega, et asjaomane liikmesriik maksab nimetatud tasule vastava summa raamatupidamisarvestuse kontrollimismenetluse raames komisjonile, kuna määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teise lõiku lisatud reservatsioonil ei saa olla sellist ulatust (vt eespool punktid 175–179).

198 Seega ei saa õiguspäraselt kinnitada, et finantskorrektsioon, mis seisneb asjaomase liikmesriigi poolt pärast 31. detsembrit 2009 komisjonile selle summa maksmist, mis on võrdne määruse nr 479/2008 artiklis 86 ette nähtud tasuga, võimaldab seadustada ebaseaduslikult istutatud viinapuud, sest komisjon ei ole tõendanud, et selline seadustamisviis oleks mõnes liidu õigusaktis lubatud.

199 Järelikult tuleb komisjoni neljas vastuväide tagasi lükata.

200 Eespool punktidest 159–199 tuleneb, et hagi viies väide on põhjendatud, kuna komisjon kohaldas finantskorrektsiooni, mille aluseks ei võtnud ta fondi tehtud kulutusi, ja tegi seda ilma ühegi õigusliku aluseta (vt eespool punktid 175–179), mis on otseses vastuolus nii määruse nr 1290/2005 artikliga 31 kui ka määruse nr 479/2008 artikli 86 lõike 1 teise lõiguga (vt eespool punktid 165, 176 ja 177).

201 Järelikult tuleb vaidlustatud otsus tühistada osas, milles see puudutab Kreeka Vabariigile veinisektoris erifinantskorrektsiooni määramist, ning jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata, ilma et oleks vaja analüüsida hagi kolmandat, neljandat ja kuuendat väidet.

Kohtukulud

[…]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

1. **Tühistada komisjoni 22. juuni 2012. aasta rakendusotsus 2012/336/EL, mille kohaselt Euroopa Liidu rahastamine ei kata teatavaid kulutusi, mida liikmesriigid on teinud Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastu, Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) raames, osas, milles see puudutab Kreeka Vabariigile veinisektoris erifinantskorrektsiooni määramist.**

2. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Jätta kohtukulud poolte endi kanda.**

Dittrich Schwarcz Tomljenović

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 10. juulil 2014 Luxembourgis.

Allkirjad